

12 вересня
2016 року
№ 17
(1384)

НЧАЕС НОВИНИ

www.chnpp.gov.ua

ЧАЭС день за днем

*** Идут работы в центральном зале первого блока, в частности, происходит перестановка специзделий с целью перевода бассейнов выдержки в режим сухих шахт, то есть, их опорожнения. На втором и третьем блоках станции аналогичные работы выполнены, технические решения подготовлены, инспекцией на площадке ЧАЭС согласованы.

Выполнение данных работ позволит Чернобыльской АЭС "войти в зиму" с осушенными бассейнами выдержки и существенно сэкономит средства и энергоно-

сители, необходимые для поддержания температурного режима в центральных залах.

***Самый напряженный проект, реализуемый в настоящее время на площадке, - это проект ограждающего контура НБК. По состоянию на 8 сентября по проекту принято 8,522 куб метра бетона из 11000. Выполнен демонтаж доаварийной и послеаварийной кровли машзала в осях 38-40, 62-66, а также демонтаж 50 процентов блоков послеаварийной кровли машзала в осях 66-68 и демонтаж кровли деэра-

торной этажерки в осях 38-40. Кроме того, демонтированы две стеновые панели вдоль оси 68. Работы идут по графику.

*** Ведутся активные работы по созданию новой замкнутой системы техводоснабжения - с использованием бака БЧК третьей очереди. Завершение проекта намечено до наступления холодов.

***Аварий и происшествий с начала года на станции не было.

Проект ХОЯТ-2

В первой декаде августа 2016 года на площадке строительства ХОЯТ-2 выполнялись следующие работы:

Здание установки по подготовке отработавшего топлива к хранению (УПОТХ):

- уход и уборка территории стройплощадки, очистка и поддержание рабочих мест в соответствии с требованиями ОТ;
- разработка технологических карт для монтажа оборудования и систем;
- монтаж конструкций кабельных трасс и прокладка кабельной продукции по помещениям;
- монтаж системы освещения;
- устройство наливных полов в помещениях;
- монтаж трубопроводов спецканализации системы ЖРО;
- монтаж трубопроводов систем подачи азота, аргона, гелия;
- монтаж трубопроводов (обвязка) компрессоров системы сжатого воздуха;
- монтаж основного технологического оборудования: сварочные работы по подъемному устройству для ТП SFP-TD-211, сварочные работы несущей рамы скользящего держателя SFP-CR-220, установка в проектное положение полотна двери сдвижной защитной SFP-SD-212 пом. 111В/312, установка в проектное положение полотна двери сдвижной защитной SFP-SD-211 пом. 307В / 305, монтаж системы привода и других мелких элементов, подготовка к установке рамы двери герметичной SFP SD 240 (пом. 501 / 503), установка пола (Rased Floor) кессона 501А MIS-CE-213, установка в проектное положение рельс тележки транспортной SWP-TD-222 (пом. IS102C6 / 403);
- монтаж оборудования системы вентиляции CAVS-S-1 и CAVS-2, воздухопроводов, узлов, регулирования систем холодоснабжения;
- монтаж внутреннего защитного заземления;
- расширение дверного проема пом. 132;
- кирпичная кладка перегородки пом. 105/137.

Бетонные модули хранения (БМХ):

- установка закладных деталей для температурного контроля;
- сверление отверстий под бороскопы на модулях.

Завершено устройство молниезащиты (молниеотводы) на модулях.

Также на объекте выполнялись:

- прокладка оптического кабеля по периметру системы физзащиты (СФЗ);
- изготовление фундаментов под опоры видеокамер СФЗ;
- бетонирование примыканий по тропе нарядов;
- комплектация исполнительной и сдаточной документации для сдачи соответствующих этапов согласно контракту;
- разработка программ испытаний технологических узлов и систем;
- гидравлические испытания системы химобессоленной воды.

Всего в работах были заняты 167 человек.

Для выполнения задач на площадке использовалось также 6 единиц грузовой, землеройной и грузоподъемной техники.

Проект НБК

По состоянию на 18.08.2016 по проекту НБК выполняются следующие основные строительно-монтажные работы:

- поставка на площадку третичных металлоконструкций;
- монтаж модуля управления системы надвижки, проверка и монтаж оборудования надвижки арки;
- монтаж анкеров МПФОП восточной торцевой стены;
- монтаж анкеров герметизации на кровле ВСРО;
- монтаж специальных дверей Арки;
- монтаж металлоконструкций опор вентиляционной трубы;
- монтаж защитного экранирования Северного гаража и переходов;
- монтаж внешней и внутренней обшивки;
- система вентиляции - подготовка воздуховодов к монтажу, монтаж воздуховодов, монтаж опор и лесов;
- работы по подготовке Северного вентиляционного центра (СВЦ) к монтажу вентиляционного оборудования;
- сварка блоков вентиляционной трубы Арки;
- укрупнительная сборка площадок обслуживания вентиляционной трубы.

Монтаж системы основных кранов (СОК)

Начат процесс перемещения мостов СОК в западную часть Арки.

Выполняются наладка и подключение пультов управления к СОК, обучение персонала и испытания системы

Работы по устройству технологического здания и вспомогательных сооружений

Технологическое здание - работы по шлифовке, грунтовке, шпаклевке и окраске стен и потолков внутри здания. Подрядчик выполняет монтаж дверей. Устройство перегородок из газоблоков. Гидроизоляция кровли.

Здание электротехнических устройств - монтаж системы противопожарной сигнализации в помещениях. Монтаж кабельных опор, лотков. Монтаж опор и трубопроводов противопожарного и хозяйственного водоснабжения.

Шлюз доступа пожарных подразделений - гидроизоляция кровли. Выполняются работы по шлифовке, грунтовке, шпаклевке и окраске стен и потолков внутри здания. Установка дверей.

Насосная станция пожаротушения - работы по грунтовке, шпаклевке и окраске стен внутри здания, монтаж оборудования. Монтаж северного бака вод пожаротушения.

Работы по устройству внешнего и внутреннего пространства НБК

- наружные кабельные трассы;
- наружные, подземные инженерные сети;
- бассейн сбора ливневых вод;
- устройство дорог в локальной зоне.

РОБОТА ЯК ВОНА Є

Відділ ядерної безпеки. Серпень

Забезпечення ядерної безпеки, облік і контроль ядерних матеріалів та реалізація гарантій МАГАТЕ

Ядерна безпека. Протягом серпня 2016 року забезпечувався контроль за зберіганням відпрацьованих тепловідляючих збірок (ВТВЗ), а саме за параметрами, що впливають на стан ядерної безпеки під час зберігання відпрацьованого ядерного палива (ВЯП):

- обмеження кроку решітки розташування ТВЗ у чохлах, пеналах;
- контроль за розташуванням ВТВЗ;
- контроль за наявністю, станом та складом охолоджуючого середовища;
- контроль технологічних параметрів комплексу системи зберігання та поводження з ядерним паливом.

При регламентних умовах зберігання ВЯП забезпечується неперевикнення значення ефективного коефіцієнту розмноження нейтронів - 0,95 за умов нормальної експлуатації та при проектних аваріях.

Ядерна безпека об'єкта "Укриття" постійно оцінюється за результатами регламентних вимірювань параметрів контролю стану паливовмісних матеріалів (щільність потоку нейтронів та потужності експозиційної дози гамма-випромінювання).

Приладовий контроль параметрів ядерної безпеки здійснюється згідно з встановленим регламентом. Забезпечується надійна експлуатація шляхом виконання планового технічного огляду, ремонтів і планових перевірок згідно з графіками, затвердженими ГС. Виконувались роботи з оцінки глибини вигорання ВТВЗ СВЯГП-1 з використанням камери поділу методом вимірювання нейтронного потоку ВТВЗ. Протягом звітного періоду було проведено 7 вимірювань нейтронного потоку ВТВЗ зі збагаченням 2.0 % по 235U.

Протягом звітного періоду порушень та зауважень з питань ядерної безпеки на ЧАЭС не виявлено.

Дотримання гарантій МАГАТЕ. В межах виконання завдань із забезпечення гарантій МАГАТЕ протягом звітного періоду визначались обходи та огляди устаткування МАГАТЕ з метою визначення цілісності і невтручання в систему збереження та спостереження МАГАТЕ в приміщеннях на блоках 1, 2, 3, СВЯГП-1, об'єкті «Укриття», вагон-контейнерах ТК-8 № 1, 2. Під час обходів обладнання МАГАТЕ щодо розміщення, зовнішнього вигляду систем (цілісності), спрямованості віддеокамер на необхідний сектор огляду, наявності додаткового освітлення штатними прожекторами систем МАГАТЕ зауважень не виявлено.

В серпні була проведена одна інспекція МАГАТЕ. В рамках інспекції була виконана перевірка облікової документації установок RKC0, RKC2, RKC3 і RKCS та виконано

обслуговування обладнання на цих установках. Забезпечена інженерно-технічна підтримка фахівців МАГАТЕ на майданчику ДСП ЧАЭС.

Забезпечення обліку та контролю ядерних матеріалів на ЧАЭС.

З метою підтримання у належному стані і удосконалення інфраструктури забезпечення безперервності обліку та контролю ядерних матеріалів (ЯМ) в зонах балансу матеріалу ДСП ЧАЭС персоналом проводились роботи з обліку ЯМ.

З метою проведення підготовчих операцій для перевезення ВТВЗ на тривале зберігання в СВЯГП-2, а також для приведення у відповідність записів в облікових документах до поточного стану, проводилися роботи по звірці номерів ВТВЗ та пеналів з ВТВЗ, що знаходяться на зберіганні в відсіку БВ-5 СВЯГП-1. Робота по звірці номерів ВТВЗ в СВЯГП-1 триває.

Оцінка стану захисних бар'єрів в процесі довготривалого зберігання ВЯП

Гамма-спектрометричний контроль стану оболонок ТВЕЛів ВТВЗ:

- відібрано проби води з каньйону та відсіків басейнів витримки (БВ) СВЯГП-1 і виміряна питома активність реперного радіонукліда Cs-137, в кількості 154 проб;
- проведено аналіз вимірюваних значень питомої активності реперного радіонукліда Cs-137 в пробах води з ВЗТЧ, каньйону та відсіків БВ СВЯГП-1.

Як критерій використовувалися значення експлуатаційних меж та меж безпечної експлуатації за питомою активністю реперного радіонукліда Cs-137, які наведено в «Технологическом регламенте эксплуатации хранилища отработавшего ядерного топлива Чернобыльской АЭС», 32Э-С. Перевищення значень експлуатаційних меж та меж безпечної експлуатації за питомою активністю Cs-137 за звітний період не зафіксовано.

Оцінка стану оболонок ТВЕЛ ВТВЗ, що тривалий час зберігаються у воді пеналів басейнів витримки СВЯГП-1. У кількості 56 одиниць, з яких 25% не мають зауважень, а 75% - мають відхилення (згідно технічних вимог до виробу).

Технічне обслуговування гамма-спектрометричного обладнання і систем телевізійного контролю.

Було виконано 10 операцій з технічного обслуговування гамма-спектрометричного обладнання і систем телевізійного контролю. Обладнання знаходиться в робочому стані.

Цех теплових і підземних комунікацій

Промышленно-отопительная котельная (ПОК).

Проведено полное техническое освидетельствование паровых и водогрейных котлов. Продолжается текущее обслуживание и ремонт основного и вспомогательного оборудования согласно План-графика ТОиР на 2016 год. Проведена подготовка основного и вспомогательного оборудования к началу отопительного сезона. Проводится техническое обследование газового хозяйства ПОК и газопровода от ГРС г. Чернобыль до ГРП ПОК согласно утвержденного графика. Проводится подготовка к установке КЭО в АБК ПОК и ГК ПОК.

Промплощадка ГСП ЧАЭС. Проведено гидравлическое испытание магистральных тепловых сетей п/п ЧАЭС пробным давлением согласно Программы 9ПР-ЦТПК, замечаний нет. Проводится текущее обслуживание и ремонт основного и вспомогательного оборудования согласно

План-графика ТОиР на 2016 год. Проводится подготовка к установке КЭО в столовой №19 "Остров".

Участок водозаборных скважин и канализационно-очистных сооружений. Проводится круглосуточно добыча питьевой воды на Яновских скважинах водозабора, ее подготовка и обеспечение потребителей ХПВ, а также прием канализационных стоков их очистка на КОС, текущее обслуживание и ремонт основного и вспомогательного оборудования согласно План-графика ТОиР на 2016 году

Химико-биологическая лаборатория. Выполняется лабораторный анализ качества питьевой воды согласно регламента и санитарных норм и правил "СанПиН", лабораторный анализ канализационных стоков поступающих на КОС.

Информация предоставлена ЦТПК

Учебно-тренировочный центр

Есть на Чернобыльской АЭС подразделения, работа которых как бы и не на виду, но без нее невозможно выполнение целого ряда задач, стоящих перед предприятием в целом. Таков УТЦ - учебно-тренировочный центр станции.

С начала 2016 года в учебно-тренировочном центре (УТЦ) ЧАЭС прошли поддержание квалификации с отрывом от производства 77 работников из числа НСС и старшего оперативного персонала, было подготовлено 4 специалиста из категории НСС и старшего оперативного персонала, в том числе персонала, подготовка которого лицензируется.

В дни проведения противоаварийных тренировок поддержание квалификации оперативного персонала сквозных смен также прошли 542 человека. Кроме того, практическая часть поддержания квалификации оперативного персонала путем противоаварийных тренировок выполнена для 260 человек. В целом с начала текущего года проведено 25 противоаварийных тренировок.

Всего за 8 месяцев текущего года подготовку, повышение, поддержание квалификации персонала, психолого-педагогическую подготовку прошли 2058 человек, 1678 из которых - персонал подрядных организаций (по заявкам этих организаций).

Повышение квалификации - в соответствии с "Планом-графиком работы с персоналом ГСП ЧАЭС на 2016 год" за текущий год в УТЦ осуществил 321 работник станции.

В целом в 2016-м поддержание квалификации проведено 3 219 работникам. Обучение перед очередной проверкой знаний в этом году прошли 1474 работника, в том числе на автоэкзаменаторе:

- руководители, профессионалы, специалисты и технические служащие (КОС) - 477;
- рабочие (КОС) - 99.

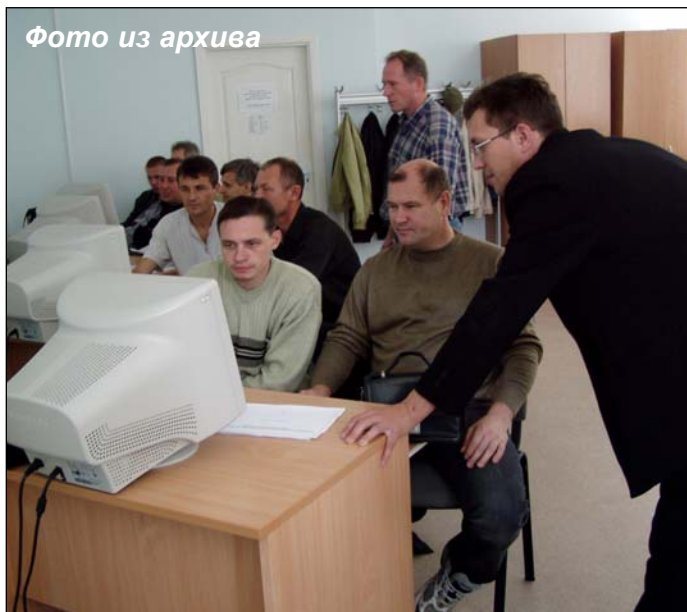

Фото из архива

Прошли обучение в УТЦ 136 человек, зачисленных в кадровый резерв станции, 17 человек персонала, который контролирует работу систем противопожарной защиты, 15 общественных инспекторов по охране труда - по заявке ПК ППО ЧАЭС, 5 - по программе "Общее описание проекта ХОЯТ-2".

Проведены 324 психофизиологические экспертизы персоналу определенных категорий, 21 ПФО при назначении на должность, проведены 384 сеанса консультативной психологической помощи персоналу ГСП ЧАЭС. Кроме того, проведение внепланового ПФО персоналу ГСП ЧАЭС (по направлению) осуществлено 23 раза.

Информация предоставлена УТЦ

Отдел снятия с эксплуатации

В течение августа 2016 года в отделе снятия с эксплуатации ЧАЭС выполнялись следующие работы:

- контроль выполнения работ по прекращению эксплуатации;
- подготовка исходных данных для «Рабочей документации» «Проекта этапа окончательного закрытия и консервации Чернобыльской АЭС»;
- опытно-промышленная эксплуатация Центра визуализации снятия с эксплуатации ЧАЭС;
- опытно-промышленная эксплуатация модуля

- «Инвентаризация и обследования»;
- опытно-промышленная эксплуатация модуля «Управление документацией»;
- согласование «Программы снятия с эксплуатации блоков 1, 2, 3 Чернобыльской АЭС»;
- разработка и направление в ГИЯРУ «Технического решения по реконструкции систем вентиляции блока 3 ЧАЭС на этапе Озик»;
- разработка и направление в ГИЯРУ «Технического решения по реконструкции систем вентиляции блоков 1 и 2 ЧАЭС на этапе Озик»;
- подготовка ответа на заключение ГНТЦ ЯРБ по техническому решению системы спецвентиляции блока № 3 ЧАЭС;
- сопровождение договора на предоставление услуг по «Освобождению ТМЦ от регулирующего контроля»;
- сопровождение договора на предоставление услуг на «Демонтаж оборудования машзала второго блока ЧАЭС».
- сопровождение договора на предоставление услуг на «Демонтаж, переработку и освобождение от регулирующего контроля ЖД путей инв. №№ 8390, 8392»;
- сопровождение договора на предоставление услуг по «Демонтажу оборудования МЗ первого блока ЧАЭС»;
- сопровождение договора «Гидробиологические наблюдения при снятии с эксплуатации водоема-охладителя ЧАЭС»;
- организация и проведение КИРО внешних сооружений ЧАЭС.

Информация предоставлена ОСЭ

На ЧАЕС пройшли змагання з пожежно-прикладних видів спорту

23 серпня на базі пожежної частини міста Славутич пройшли змагання команд підрозділів ЧАЕС з пожежно-прикладних видів спорту. Цього року в даних змаганнях взяли участь 8 команд.

Відкриваючи змагання, судді привітали учасників з Днем Державного Прапора України та побажали всім

(НБК), 3 – у команди ЦТАВ. У підйомі по штурмовій драбині найшвидшою стала команда ЕЦ, 2 місце розігрували ЦПВЯГ і ЦТАВ. В результаті – 2 місце відвоювала команда ЦПВЯГ, а 3 місце посіла команда ЦТАВ. У подоланні перешкод на стометрівці лідував ЦЕОУ (НБК), на 2 місці – ЦТПК, на 3 – ЕЦ.

Загальнокомандне почесне 3 місце за результатами підрахунку балів посіла команда ЕЦ, друге місце – в команди ЦЕОУ (НБК), а перше призове місце завоювала команда ЦТПК.

Варто відзначити призерів у особистій першості. Найкращі результати у підйманні штурмовою драбиною до башти першого поверху – у Соснового Євгена (ЕЦ) – 1 місце, Бушков Євген (ЦПВЯГ) – на 2 місці, на 3 –

успіхів. Змагання проходили в три етапи: бойове розгортання, підймання по штурмовій драбині та подолання перешкод на стометрівці.

Як зауважив заступник начальника відділу відомчого нагляду з пожежної безпеки Дмитро Гуляєв, учасники добре підготовлені, змагання проходили на високому рівні. «Мета таких змагань – загальне підвищення бойової готовності наших аварійно-пожежних бригад, а також підвищення спортивного рівня та фізичної підготовки. Як ми побачили сьогодні, команди підготовлені на дуже високому фізичному рівні, учасники тренувались, готувались. Лідери цього року ті ж, що й в минулих роках – впевнено тримають свої призові місця».

Місця розподілились наступним чином. На етапі бойового розгортання 1 місце посіла команда ЦТПК, яка виконала завдання всього за 21 секунду. 2 місце – у команди ЦЕОУ

Дмитрюк Роман (ЦТАВ). У стометрівці найкращі показники – у Олійника Сергія (ЦТПК) – 1 місце, Абдурагімова Сергія (ЦЕОУ (НЮК)) – 2 місце, Кучми Романа (ЦЕОУ (НБК)) – 3 місце».

Вітаємо переможців!

Объект “Укрытие”. Ретроспектива

30 ноября исполняется 30 лет с момента подписания акта о принятии на техническое обслуживание объекта “Укрытие”, постороенного всего за неполных полгода после аварии. Мы начинаем публикацию материалов, так или иначе касающихся аварии и ее преодоления, в частности, строительства ОУ. И начинаем с отрывка из книги Николая Карпана, который размышляет, нужно ли знать правду о Чернобыле?

КАРПАН

**Николай Васильевич
20.11.1946 - 02.09.2016**

Николай Васильевич Карпан - человек-легенда, инженер-физик, стаж работы в атомной энергетике с 1969 года. На ЧАЭС работал с 1979 по 1989 годы - сначала старшим инженером, затем - заместителем начальника ядерно-физической лаборатории, заместителем главного инженера по науке и ядерной безопасности. Участвовал в ликвидации последствий Чернобыльской катастрофы с 26 апреля 1986 по 1989 годы. С 1989 года трудился заместителем директора Научно-технического центра при Госпроматомнадзоре СССР, директор Киевского филиала НТЦ. С 1990 года заведовал сектором Комиссии по вопросам Чернобыльской катастрофы Верховного совета Украины. С 1993 по 1997 годы работал вице-президентом ЗАО “Украинская топливно-энергетическая компания”.

Николай Карпан - автор более 40 работ и 2 книг - “Чернобыль. Месть мирного атома” и “От Чернобыля до Фукусимы”, которая опубликована также на английском и немецком языках.

«Почему правда бывает разная

...Расследование этой аварии потребовало невероятной концентрации разнообразных сил, и все же оно было успешно закончено. Все точки над «и» были расставлены уже 3 июля 1986 года, во время Заседания Политбюро Центрального Комитета Компартии Советского Союза...

...Участники заседания рассмотрели причины аварии на ЧАЭС:

1. Авария явилась следствием досрочного прекращения теоретических исследований по безопасности реактора, что сделало РБМК «потенциально опасным реактором». Виновность за это, в первую очередь, лежит на руководстве государства, руководстве Академии наук и Министерства среднего машиностроения.

2. Физикой и конструкцией реактора, в том числе системой его управления и защиты, не была исключена (как того требовали Правила ядерной безопасности; именно об этом писал в Госатомнадзор за полгода до аварии инспектор Ядрихинский) возможность «разгона» мощности реактора при некоторых рабочих ситуациях его промышленной эксплуатации. В этом виновны научный руководитель и Главный конструктор реактора.

3. Разработчик Программы испытаний и персонал ЧАЭС, которых Главный конструктор не предупредил о способности РБМК к «саморазгону» в опре-

деленных ситуациях, ввели реактор в потенциально опасный режим. Виновность за это лежит на Главном конструкторе, руководстве эксплуатирующей организации и руководстве ЧАЭС.

... Причины аварии на ЧАЭС и её виновники были определены максимально точно и занесены в протокол Заседания Политбюро ЦК КПСС. Но предназначались эти истины только для высшего руководства СССР, поэтому протокол был составлен в единственном экземпляре и с грифом «сов. секретно». А для страны, спустя аж семнадцать дней, в газете «Правда» (за 20.07.86) была дана совсем другая информация. В кратком изложении этого «правдивого» сообщения получим следующее: авария произошла из-за целого ряда допущенных работниками этой электростанции грубых нарушений правил эксплуатации реакторных установок и отсутствия контроля со стороны Минэнерго СССР и Госатомэнергонадзора СССР за обеспечением требований безопасности и правил эксплуатации этой станции. Невооруженным глазом видно, насколько разнятся выводы, содержащиеся в секретном Протоколе Заседания Политбюро и в газете «Правда» - они просто противоположны.

Так, с легкой руки Политбюро ЦК КПСС, и пошла «гулять» по свету ложь об аварии на Чернобыльской АЭС и о «вредителях», которые на ней работа-

ли. Протокол Политбюро убедительно показал факт одновременного существования двух истин о Чернобыльской аварии... Пущенная деятелями из Политбюро в жизнь «правда» для народа внесла в общество раскол. На работников Чернобыльской станции стали коситься как на проклятых, и выдумали о них рекордное количество грязных небывлиц, и добавляют к ним каждый год новые. Причем норовят сделать это в канун очередной годовщины аварии - то под видом очередной версии взрыва реактора, то под видом нелепых рассказов о каких-то секретных чернобыльских делах, связанных, якобы, с наработкой энергетиками на 4-м блоке чего-то там для вооружения армии. Работников ЧАЭС, сегодняшних и ветеранов, эти выдумки уже не шокируют, а заставляют думать своей головой и не рассчитывать на «добрых дядей» из властных структур, в надежде, что те скажут правду об аварии, им давно известную. Чернобыльцы сами постепенно вскрывают «тайники», в которых чиновники прячут правду от народа...

...А правда о Чернобыле нужна. Без нее невозможно строить будущее. И особенно она нужна энергетикам-атомщикам, во все времена остающимся заложниками псевдогосударственного подхода чиновников к той страшной силе, которую таит в себе атом, и к людям, которые пытаются этой силой безопасно управлять...»

Віталій Петрук: «Зона відчуження має бути енергетично корисною»

Державне агентство України з управління зоною відчуження, з залученням таких організацій як Chornobyl Research and Development Institut та EasyBusiness, завершують розробку пропозицій для інвестиційного проекту Chornobyl Solar, який стосується створення у зоні відчуження парку сонячної електрогенерації. До участі в проєкті будуть запрошені широкі кола вітчизняних та зарубіжних інвесторів.

«Реалізація майбутнього проєкту може дозволити виробляти близько 1% всієї електроенергії в Україні. Зона відчуження має бути енергетично корисною. Це земля, де сільськогосподарська продукція не вирощується і не буде вирощуватись найближчі 24 тис. років, тому відповідно і вартість оренди цієї землі буде вигідно відрізнятись від оренди вартості землі в іншому куточку України», - повідомив Голова ДАЗВ Віталій Петрук.

В. Петрук розповів, що вже ведуться роботи на місці, щоб визначити земельні ділянки, які можуть бути більш придатними для цього.

Також, перевагами реалізації побудови сонячної електростанції в зоні відчуження є наявність електромереж, які були там побудовані і є в робочому стані.

За його словами, наявність радіоактивного забруднення не впливає на виробництво електроенергії сонячними панелями, в свою чергу останні не впливають негативно на

цю територію.

Зона відчуження діє як бар'єр для непоширення радіонуклідів за межі цієї території. Встановлення панелей – посилює цю бар'єрну функцію.

Стан питної води в зоні відчуження

У результаті проведеного аналізу об'ємної активності радіонуклідів у підземних та питних водах зони відчуження у липні 2016 року встановлено:

- значення об'ємної активності ^{137}Cs та ^{90}Sr в підземних водах регламентних точок відбору проб змінюються в межах сезонних коливань;
- об'ємна активність питної води водозабору водопровідної мережі м. Чорнобиль становить 3,5 Бк/м³ по ^{137}Cs і 6,9 Бк/м³ по ^{90}Sr ; концентрація радіонуклідів у воді водозабору м. Прип'ять складає 1,2 Бк/м³ по ^{137}Cs та 13,0 Бк/м³ по ^{90}Sr .

Згідно з Державними гігієнічними нормативами «Допустимі рівні вмісту радіонуклідів ^{137}Cs і ^{90}Sr у продуктах харчування та питній воді», затвердженими наказом МОЗ України від 03.05.2006 №

256 (ДР-2006), припустима концентрація радіонуклідів ^{137}Cs та ^{90}Sr для питної води дорівнює 2000 Бк/м³ для кожного нукліду. Отже, забруднення питної води в зоні відчуження нижче встановлених контрольних рівнів.

Інформаційна довідка

Радіаційний моніторинг джерел водопостачання (підземних вод еоценового та сеноман-нижньокрейдового водоносних комплексів) на існуючих водозаборах господарсько-питного призначення в містах Прип'ять та Чорнобиль виконується в рамках Регламенту ДСП «Екоцентр» з періодичністю контролю: на прип'ятському водозаборі – 1 раз на квартал; на водозаборі м. Чорнобиль (насосна 2-го підйому) – 1 раз у квартал; у водопровідних мережах м. Чорнобиль – 1 раз на місяць.

«Чорнобиль Renaissance»

Співробітники Державного наукового центру захисту культурної спадщини від техногенних катастроф взяли участь у фестивалі «Чорнобиль Renaissance», який відбувся наприкінці серпня в с. Прибірськ Іванківського району Київської області.

У рамках фестивалю відбулося відкриття мистецько-етнографічної виставки «Прекрасний Чорнобиль», побудованої на архівних матеріалах центру. Мовою сучасного мистецтва, у формі інсталяцій і тематичних блоків, було представлено унікальні зразки народного мистецтва, предметів побуту, звичаїв та обрядів Чорнобильського Полісся. В заході взяли участь представники України та Польщі.

Довідково. У цілому, за час роботи у зоні катастрофи комплексним історико-етнографічним дослідженням, було охоплено 575 автентичних поліських сіл (у т. ч. 159 – у зонах відселення, 416 – в інших зонах радіоактивного забруднення), а також 97 поселень переселенців. За програмою інвентаризації нерухомих пам'яток історії та культури обстежено близько 500 населених пунктів, де проінвентаризовано понад 1000 історико-культурних об'єктів. У результаті польових розвідок відкрито 50 нових археологічних пам'яток. Сьогодні в музейному та архівному фондах центру зосереджено близько 47 тис. етнографічних та археологічних предметів музейного значення, понад 145 тис. наукових фотографій та 6330 годин аудіо- і відеозаписів, 21 тис. архівних документів на паперовій основі. За матеріалами польових досліджень випущено понад 30 наукових та науково-популярних видань, 5 компакт-дисків з традиційною музикою Полісся, організовано 16 етнографічних та археологічних виставок.

Новини ЧАЕС

Засновник - державне спеціалізоване підприємство «Чорнобильська АЕС»

Новости ЧАЭС

Відповідальний за випуск: Віталій Медвідь

Над номером працювали:

Майя Руденко, Євген Перін, Антон Повар, Каріна Політова

Тел.: 2-59-02, 2-57-46

E-mail: ipo2@chnpp.gov.ua

Газета заснована у 1995 році.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Кі №830 від 11 листопада 2004 року